

A large group of terracotta warrior figurines from the Terracotta Army of China, arranged in rows and standing in a formation. The figurines are made of light-colored clay and are dressed in detailed armor and traditional Chinese clothing. Some have distinct facial features and hairstyles. The background is a dark, earthy color, suggesting they are in a tomb or a museum setting.

УВОД У ИСТОРИЈУ ЦИВИЛИЗАЦИЈА

др Бојана Племић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА ИСТОРИЈА ЦИВИЛИЗАЦИЈА – ШТА ЋЕМО РАДИТИ?

- Преглед цивилизација, култура и појава које чине основ за развој човечанства у модерном добу, са нагласком на туристичке аспекте њиховог културног наслеђа
- **Тематске области:**
 - Праисторија (Зачеци европске цивилизације), Месопотамија, Стари Египат, Индија, Кина, Јапан, Егејска култура, Стара Грчка, Римска цивилизација, Јеврејска култура, Византија, Ислам, Словени, Цивилизацијски основ за развој српског идентитета, Европа у Средњем веку (Сеоба народа и државе), Хришћанство (рано, подела, ујединитељ Европе), Маје, Астеци и Инке, Европа у Новом веку, Хуманизам и ренесанса, Апсолутизам XVI – XVIII века, Барок, Реформација, Француска револуција, Индустријализација, Колонизација, Модерна цивилизација, Глобална цивилизација

ПОЈМОВНА ОДРЕЂЕЊА КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

- Термин *култура* назив добија према латинској речи *cultus* (гајити), и све до друге половине XVIII века употребљава се са префиксом - *cultura agri* (пољопривреда).
- Римски филозоф Цицерон је овај појам први употребио у сродном значењу модерном појму културе, мислећи најпре на културу душе (*cultura animi*): “као што поље, ма колико плодно било, не може дати плода без обраде, тако не може ни дух без науке...”
- Појам културе је у прошлости био повезан и са појмом култа (култ предака у Кини, сунца у Египту..), док у средњем веку иде у употреби као синтагма *cultura mentis*, у значењу духовна култура и усавршавање.

ПОЈМОВНА ОДРЕЂЕЊА КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

- Нововековни термин култура настаје у XVIII веку, док је од 1798. године у *Речнику Француске академије*.
- Неке од данас прихваћених дефиниција културе гласе:

* **Хумболт:** *Култура је владавина човека над природом, користећи науку и искуство (техничка култура – цивилизација). Душевно, духовно и интелектуално богатство човека је духовна култура.*

* **Бидни:** *Култура је процес и производ оплемењивања потенцијала људске природе и природне околине у циљу задовољавања основних психо-социјалних потреба и аспирација.*

ПОЈМОВИ МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ И ИНТЕРКУЛТУРАЛИЗАМ

- **МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ:** израз дуготрајне и распрострањене појаве мирног опстајања припадника различитих култура на истом животном простору
- **ИНТЕРКУЛТУРАЛИЗАМ:** подразумева креативну интеракцију, сарадњу и обогаћивање заједничког живота припадника различитих култура који живе на истом простору, односно претварање разлика у предности

ПОЈМОВНА ОДРЕЂЕЊА КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

- Термин цивилизација је сродног значења култури, а пуно значење такође добија тек у Новом веку
- Реч цивилизација потиче од латинских израза *civitas*, *civis*, *civilitatis* у значењу држава, грађанин односно друштвено порекло, понашање и законски положај римских грађана у односу на оне из провинције
- *Civitatis* подразумева добро уређен живот у заједници, на супрот које су *варвари и дивљаци* који су из ње искључени.
- Ови термини су у све већој употреби од XVI века односећи се не само на *лепо понашање* у свакодневном животу већ и у сфери власти, јавној управи и сцени.
- *Цивилност* постаје одлика грађанства, цивилизованог друштва као образоване заједнице, супротног друштву Средњег века, са дворова полако прелазићи на друштво у целини
- Модерно доба се занима на идеји о *цивилном (уређеном) друштву*